ג. ביום הראשון קוראים 'בראשית' 'ויהי רקיע'. בשני 'יהי רקיע' ו'יקוו', וכן בכל יום ויום. בששי 'תוצא הארץ' ו'ויכולו'. הפרשה הגדולה מבין השתים שבאותו יום – קוראים אותה שני עולים, והקטנה – אחד. פרשה שיש בה חמשה פסוקים, וצריך לחלקה לשני עולים – רב אמר: דולג; הראשון קורא שלשה פסוקים והשני חוזר ומתחיל מהפסוק האחרון שקרא זה וממשיך עוד שני פסוקים. ושמואל אמר: פוסק; מפסיקים באמצע הפסוק, כך שכל אחד קורא שני פסוקים וחצי.

הלכה כרב.

בשחרית ובמוסף קוראים בספר כדרך שקוראים כל השנה, ובמנחה נכנסים לבית הכנסת וקוראים על פיהם כקורין את שמע (עפ"י גמרא כה.).

- א. קבלנו מרבותינו שהיו קוראים בכל יום בפרשת הקרבנות, ואחר כך קוראים סדר בראשית (רבנו חננאל. וכן מובא באוצר הגאונים (בפירושים, קנו; ובתשובות, עג) שעיקר המעמד היה בהזכרת קרבנות).
  - ב. נחלקו המפרשים האם גם בנעילה היתה קריאה אם לאו (ע' במפרשי המשנה וברש"ש).

דפים כו כח

לב. א. מהם זמני עצי כהנים והעם?

ב. אלו ימים אין בהם מעמד?

א. כשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה ועמדו משפחות מישראל והתנדבו משלהם, וכך התנו נביאים שביניהם, שאפילו לשכה מלאה עצים יהיו אלו מתנדבים משלהם שנאמר והגורלות הפלנו על קרבן העצים, הכהנים הלוים והעם להביא לבית אלקינו לבית אבתינו לעתים מוֻמנים שנה בשנה, לבער על מזבח ה׳ אלקינו ככתוב בתורה.

ואלו הן תשעת הזמנים של הבאת העצים:

באחד בניסן – בני ארח בן יהודה. בעשרים בתמוז – בני דוד בן יהודה. בחמשה באב – בני פרעוש בן יהודה. בשבעה בו – בני יונדב בן רכב. בעשרה בו – בני סנאה בן בנימן. בחמשה עשר בו – בני זתוא בן יהודה. בשבעה בו – בני יונדב בן רכב. משפחות [– משפחות בן יהודה, ועמהם כהנים ולוים וכל מי שטעה בשבטו ובני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות [– משפחות שהוזכרו לשבח על שהערימו על גזרת המלכות והעלו ביכורים ועצים למקדש]. בעשרים בו – בני פחת מואב בן יהודה. בעשרים באלול – בני עדין בן יהודה. באחד בטבת – שבו בני פרעוש שנית.

[נחלקו תנאים בדעת רבי יוסי; לדברי תנא אחד בני פחת מואב הם בני יואב בן צרויה (שאמו צרויה באה מרות המואביה), ולדברי תנא אחר בני עדין הם בני יואב. לרבי מאיר, בני פחת מואב הם בני דוד. ולרבי יהודה, בני עדין הם הם בני דוד].

משפחות אלו נהגו 'יום טוב' באותם ימים שהביאו קרבן עצים, ואסורים בהם בהספד ובתענית ובעשיית מלאכה.

בזמנים אלו נדחה המעמד מתפילת מנחה או נעילה, וכדלהלז.

- א. יש אומרים שדיני יום טוב ביום קרבן עצים, אין זה אלא מנהג [בייחוד לאחר החורבן], ויש אומרים מעיקר הדין (ע' רמב"ם כלי המקדש ו,ט יום טוב ח,יז; משנה למלך ואבי עזרי שם. וע"ע במובא במאור ישראל לעיל יב).
- ב. בימי בית שני היה תשעה באב זמן הבאת עצים למערכה (כמבואר בתוספתא בכורים ב,ח; מגילת תענית פרק ה. וע' עוללות לר"ר מרגליות. יט).

ולפי מה שכתב בספר פרי צדיק (לט"ו באב, א) שבזמן הבית היו חוגגים מתשעה באב שבעה ימים, יתכן שעיקר

החג היה משום הבאת העצים [שהוא יום טוב ואסורים בהספד ובתענית כמבואר במגילת תענית], ושבוע זה הוא עיקר זמן הבאת העצים לכל ימות השנה לפי שהוא שיא כחה של חמה, ובט"ו באב שכבר עברה מחצית תקופת תמוז, אז הוא יום תבר מגל ומפסיקים להביא. ומובן בזה מה שאמרו שתש כחה של חמה, והלא כפי הנראה אחר ט"ו באב לא פחות חם מימי תמוז – אך י"ל שהקפידו על אמצע תקופת תמוז כאמור. עפ"י מה ששמעתי מאבי מורי זצ"ל.

ב. כל יום שיש בו הלל – אין בו מעמד בשחרית (פרש"י: לאותם שבירושלים (וערש"ש), שלא היה להם פנאי לעשות מעמדם מפני קריאת ההלל). יום שיש בו קרבן מוסף – אין בו מעמד בנעילה (וכל שכן במנחה הסמוכה למוסף לפי שהיו טורחים במוסף, ואף הישראלים שאינם עובדים היו טרודים לחטוב עצים ולשאוב מים). יום שיש בו קרבן עצים – אין בו מעמד במנחה. דברי רבי עקיבא.

אמר לו בן עזאי, כך היה רבי יהושע שונה: קרבן מוסף – אין במנחה (וכל שכן בנעילה שהיא מדברי סופרים. בית מאיר עפ"י רש"י ותוס' כח.), קרבן עצים – אין בנעילה (אבל במנחה יש). חזר רבי עקיבא להיות שונה כבן עזאי.

יש גורסים גרסה אחרת בגמרא להלן ומפרשים שקרבן מוסף הואיל והוא מהתורה אינו צריך חיזוק ולכך אינו דוחה אלא מנחה, אבל קרבן עצים דוחה אף נעילה וכל שכן מנחה (עפ"י רבי עובדיה מברטנורא).

ולדעת רבי יוסי (להלן כח:) אין קרבן מוסף דוחה מעמד אלא מתפילת מוסף בלבד (כ"ה עפ"י גרסת הגר"א. ויש מפרשים שלרבי יוסי קרבן מוסף דוחה אף מנחה. ע' בית מאיר).

באחד בטבת לא היה בו מעמד כלל שהרי יש בו הלל וקרבן מוסף וקרבן עצים [אבל אחד בניסן, אעפ"י שגם בו יש קרבן מוסף וקרבן עצים, אין בו הלל אלא ממנהג שנהגו לקוראו בראש חדש [ובדילוג], משא"כ באחד בטבת שהוא מימי חנוכה].

דפים כח – כט

לג. אלו דברים ארעו את אבותינו בי"ז בתמוז ואלו בתשעה באב?

חמשה דברים ארעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב. [חלקם מוכח הדבר מן הכתובים שהתרחשו בתאריכים אלו, וחלקם נמסר בקבלה מאבותינו, כמפורט בגמרא]; –

בי״ז בתמוז – נשתברו הלוחות, בטל התמיד, הובקעה העיר [בשניה, ואילו בפעם ראשונה הובקעה בתשעה בתמוז], שרף אפוסטמוס את התורה, והעמיד צלם בהיכל.

בתשעה באב – נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ [בחטא המרגלים], חרב הבית בראשונה [ורובו נשרף בעשירי אבל התחילו להצית בתשיעי סמוך לחשכה], ובשניה נלכדה ביתר ונחרשה העיר.

דף כט

- לד. א. מהן ההלכות הנוהגות משנכנס אב; בשבוע שחל תשעה באב בתוכו; בשאר החודש שלאחר תשעה באב?
  - ב. תשעה באב שחל [בזמנם] להיות בששי בשבת מה דין כיבוס בגדים לכבוד השבת?
    - 2. תשעה באב שחל להיות בשבת או ביום ראשון כיצד נוהג בסעודות שבת